

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 12/2005 vp

Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2006

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan pääsihteeri on kirjeellään 22.9.2005 eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 3 momentissa ilmenevässä tarkoituksessa saattanut valiokunnan tietoon, että eduskunta on 22.9.2005 lähettänyt hallituksen esityksen valtion talousarvioksi (HE 119/2005 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Seija Kivinen ja budjettineuvos Kati Suihkonen, valtiovarainministeriö
- kansliapäällikkö Jarmo Vaittinen, talousjohtaja Hannele Laihon, maatalousneuvos Leena Hömmö, ylitarkastaja Esko Leinonen, kehityspäällikkö Pirjo-Liisa Penttilä, vesiylitarkastaja Leena Westerholm ja ylitarkastaja Marja Hilska-Aaltonen, maa- ja metsätalousministeriö
- professori Pertti Harstela, professori Hannu Ilvesniemi ja vanhempi tutkija Matti Sirén, Metsäntutkimuslaitos
- ylijohtaja Erkki Kemppainen, Pohjois-Pohjanmaan tutkimusaseman johtaja Erkki Joki-Tokola ja vanhempi tutkija Elina Virtanen, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT)

- metsänhoitaja Tage Fredriksson ja metsänhoitaja Matti Ruotsalainen, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio
- johtaja Pasi Lähdetie, Elintarviketeollisuusliitto ry
- toiminnanjohtaja Tiina Lampisjärvi, Finfood - Suomen Ruokatieto ry
- toiminnanjohtaja Arja Peltomäki, Luomuliitto ry
- varametsäjohtaja Timo Nyrhinen ja johtaja Seppo Aaltonen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry
- toimitusjohtaja Jouko Setälä, ProAgria Maa-seutukeskusten Liitto
- johtaja Hannu Valtanen, Metsäteollisuus ry
- viestintäjohtaja Päivi Mononen-Mikkilä ja toiminnanjohtaja Tuula Dahlman, Suomen Turkeläinten Kasvattajain Liitto ry
- toimitusjohtaja Seppo Hassinen, Suomen 4H-liitto ry
- puheenjohtaja Holger Falck, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund rf
- professori Tapio Määttä, Joensuun yliopisto
- lehtori Irma Kärkkäinen, Pohjois-Savon kouluskuntayhtymä.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— Kauppapuutarhaliitto ry

Lausunnon rajaaminen

Valiokunta rajaa yksityiskohtaiset kannanottonsa jäljempänä kosketeltaviin kysymyksiin.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Maatilatalouden kehittämisrahasto (Makera)

Valiokunta on eri yhteyksissä jo aikaisemmin tuonut esille maatalouden rakenteen kehittämiseen liittyvät rahoitusongelmat (mm. lausunnonsaan hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2003 (MmVL 15/2002 vp — HE 132/2002 vp). Tilanne on entisestään vaikeutunut sen vuoksi, että rakennepolitiikan rahoitus on muuttunut siten, että Makeran valtionlainojen myöntämisestä on luovuttu ja tuen painopiste on siirtynyt voimakkaasti avustuksiin ja korkotukilainoihin. Tämä on aiheutunut siitä, että EY:n komission vaatimia korkeita tukitasoja investoinneissa ei ole mahdollista saavuttaa muuten kuin käyttämällä avustuksia pääasiallisena tukivälineenä. Avustusten käytön ja valtion lainojen poistumisen seurauksena Makeran pääomakanta vähenee nyt nopeasti. Makeran toimintakyvyn turvaaminen vaatiikin jatkuvaa ja pitkäjänteistä pääoman lisäystä talousarviosta rahastoon.

Valiokunnalle toimitetusta selvityksestä on käynyt ilmi, että jo lähivuosien arvioitu määräraharave näyttää vuosina 2004—2005 toteutuneen tilanteen valossa alimitoitettulta. Kun avustuksia on arvioitu myönnettävän vuosina 2004—2007 vuosittain noin 90 miljoonan euron verran, on vuosina 2004 ja 2005 tullut jo tähän mennessä vireille avustushakemuksia noin 270 miljoonan euron edestä (vuonna 2004 haettujen avustusten määrä oli noin 170 miljoonaa euroa ja vuonna 2005, kun vuotta oli noin kolmasosa jäljellä, haettujen avustusten määrä oli jo noin 103 miljoonaa euroa).

Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on edelleen todettu, että Makeran varat riittävät sinänsä toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisen menojen kattamiseen vielä vuonna 2011. Jos menotarpeet osoittautuvat ennakoitua suuremmiksi, on toiminta- ja taloussuunnitelmaan nähden varoja käytettävissä noin 34 miljoonaa euroa enemmän vuosina 2005—2010 maksuvalmiuden vaarantumatta. Näiden varojen käyttä-

minen kyseisinä vuosina merkitsee kuitenkin sitä, että Makeran varoin ei enää vuonna 2011 voida rahoittaa kaikkia ennakoituja menoja. Lisäksi on mahdollista, että jo nykyisten tukikohteiden rahoittaminen edellyttää lisävarojen ohjaamista Makeraan. Nykyisistä tukikohteista sääntämällä ei riittävää lisärahoitusta ole saatavissa. Tähän vaikuttaa mm. se, että merkittävimmiltä osin tukikohteista ja tasoista on sovittu komission kanssa, kun liittymissopimuksen 141 artiklan mukainen tukijärjestelmä hyväksyttiin.

Edellä esitetyn perusteella valiokunta kiinnittää uudelleen vakavaa huomiota Makeran ja maatalouden tulevien investointien rahoitustilanteeseen.

Puun tuotannon kestävyys turvaaminen

Vuosittain kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) toimeenpanoon käytettävissä olevien määrärahojen taso perustuu vuonna 1999 valtioneuvoston hyväksymässä Kansallinen metsäohjelma 2010:ssä esitettyjen metsänhoito- ja metsänparannustöiden suoritettavuusvoitteiden saavuttamiseksi arvioituun määräraharapeeseen. Talousarvioesityksessä ehdotetaan puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (momentti 30.60.44) varattavaa määrärahaa pienennettäväksi 3,5 miljoonaa euroa verrattuna kuluvan vuoden talousarvioesitykseen. Nuoren metsän hoitoon ja energiapuun korjuuseen arvioidaan voitavan käyttää 1,7 miljoonaa euroa vähemmän kuin tämän vuoden talousarviossa. Määrällinen tavoite on 15 000 ha pienempi kuin aiempien vuosien toteuma. Esityksessä ehdotetaan myös vähennettäväksi varoja, jotka on tarkoitettu mm. metsäteiden tekemiseen. Valiokunta korostaa kuitenkin sitä, että kansallisen metsäohjelman toteutumisen eräänä edellytyksenä on tiestöstä huolehtiminen siten, että tarvittavat kuljetukset voidaan toteuttaa asianmukaisesti.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota siihen, että vaikka nuorten metsien hoidossa on osin kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain nojalla maksettavien tukien ansiosta tapahtunut edistystä, metsikön kehityk-

selle välttämättömiä hoitotoimenpiteitä jää jatkuvasti tekemättä. Jos nuoressa metsikössä laininlyöntien seurauksena päädytään yliihiyteen ja ainespuuleimikolle epätaloudelliseen poistumarakenteeseen, kannattavaksi vaihtoehdoksi saattaa jäädä koko ensiharvennuspoistuman ohjaaminen energiapuuksi.

Energiapuun talteenoton kannattavuus nuorista metsistä on edellä mainitun lain nojalla maksettavien tukien varassa. Myös ainespuu-ensiharvennuksen yhteydessä tehtävää raivausta tuetaan valtion varoin tietyin ehdoin. Ainespuun korjuuolot ovat ns. karanneissa kohteissa usein niin vaikeat, että ainespuuleimikkoina kohteille olisi vaikeaa löytää ostajaa. Kohteet jäisivät tällöin usein kokonaan hoitamatta. Korjuuolosuhteiltaan ainespuun korjuuseen kannattamattomissa kohteissa tuet voivat mahdollistaa taloudellisesti kannattavan energiapuun talteenoton. Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että korjuu- ja kuljetusteknologiaa kehittämällä tuen käyttöä energiapuun korjuuseen voidaan pitkällä aikavälillä vähentää ja että siitä voidaan tulevaisuudessa jopa luopua kokonaan.

Edellä esitettyyn viitaten valiokunta kiinnittää myös huomiota siihen, että kustannustehokkuutta nuoren metsän hoidossa tulee lisätä siirtämällä painopistettä nuorempiin taimikoihin. Taimikonhoitokulut nousevat nopeasti taimikon varttuessa. Jo kahden vuoden viive nostaa kuluja noin neljänneksellä. Nyt taimikkovaiheessa olevien metsien hoito siirtyy, koska tuki nuoren metsän hoitoon suuntautuu sellaisten nuorten metsien kunnostushakkuuseen, joiden hoito taimikkovaiheessa on jäänyt tekemättä.

Mietinnössään hallituksen esityksestä kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (MmVM 8/2004 vp — HE 174/2004 vp) valiokunta kiirehti lain kokonaisuudistusta. Viitaten mietintöön valiokunta toteaa, että merkittävä osa voimassa olevan lain nojalla tapahtuvasta rahoituksesta joudutaan nykyisin käyttämään suunnitteluun ja toteutusselvitysten aiheuttamiin kustannuksiin. Valiokunta painottaa tässäkin yhteydessä uudelleen sitä, että rahoitus tulee käyttäen mahdollisimman tehokkaasti varsinaisiin töihin

kestävän metsätalouden edistämiseksi, mikä tulee olla myös kokonaisuudistuksen tavoitteena. Rahoitusjärjestelmää yksinkertaistamalla voidaan lisätä metsänomistajien aktiivisuutta ja tehostaa samalla metsäammattilaisten neuvontaa ja valvontatyötä.

Talousarvioesityksen perustelujen mukaisesti valiokunta pitää erittäin tarpeellisena myös sitä, että metsäkeskusten valvonta- ja tarkastustoiminnassa erityistä huomiota kiinnitetään metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa tarkoitettua nuoren metsän hoidon lainmukaisuuteen ja laatuun.

Valiokunta toteaa, että kansallisen metsäohjelman tavoitteista eri työlajeissa, mm. ensiharvennuksissa on jääty jälkeen. *Valiokunta pitääkin erittäin tärkeänä, että valtion talousarviossa puuntuotannon kestävyden turvaamiseen osoitetaan ainakin tämän vuoden tasoa vastaava määräraha. Viitaten edellä esitettyyn valiokunta kiirehtii uudelleen kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain kokonaisuudistuksen toteuttamista. Kun nykyisin merkittävä osa rahoituksesta joudutaan käyttämään suunnitteluun ja toteutusselvitysten aiheuttamiin kustannuksiin, uudistuksen tavoitteena tulee olla se, että rahoitus käytetään mahdollisimman tehokkaasti varsinaisiin töihin kestävä metsätalouden edistämiseksi.*

Maaseudun neuvonnan rahoitus

Talousarvioesityksestä käy ilmi, että neuvontajärjestöt tukevat omalta osaltaan hallituksen yrittäjyyden politiikkaohjelman tavoitteita erityisesti yritysten liiketoimintaosaamisen ja sukupolvenvaihdoksia ja muunlaisia omistuksen siirtoja varten tarvittavan yritysneuvonnan osalta. Tulostavoitteena on laatia suunnitelma kaikille (yli 1 000) omistajanvaihdosta suunnitteleville tiloille. Neuvontajärjestöt osallistuvat myös kansallisen elintarviketalouden laatustrategian toteuttamiseen tarjoamalla alkutuotannon laatukoulutusta.

Valiokunta toteaa, että valtionavun yhtenä tavoitteena on turvata kattavat neuvontapalvelut kaikkialla Suomessa. Neuvonnalla on yhteistyössä maaseudun muiden toimijoiden kanssa

keskeinen asema maaseudun elinkeinojen, mukaan lukien yritystoiminta, monipuolistamisessa maaseudulla. Neuvonnan toiminnot ovat erityisen tärkeitä yhteisön uuden ohjelmakauden tuomien haasteiden ratkaisemisessa suomalaisen kilpailukykyyn kannalta. *Valiokunta pitääkin tärkeänä, että talousarviossa momentille 30.10.50 osoitetaan maatilatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen kehittämiseen tämän vuoden tasoa vastaava määräraha.*

Lähi- ja luomuruoan käytön edistäminen

Lähi- ja luomuraaka-aineiden käyttö yleistyy ammattikeittiöissä lähes kaikissa Euroopan maissa. Lähi- ja luomuruoan käytöllä pystytään vaikuttamaan maaseutualueiden elinvoimaisuuteen, elinkeinojen kehittymiseen sekä aluetalouteen. Julkisen alan asema luomu- ja lähiruoan aseman vahvistamisessa on merkittävä. Julkisen alan keittiöiden elintarvikehankintojen aluetaloudelliset vaikutukset tuleekin ottaa entistä voimakkaammin huomioon.

Suurimpana esteenä lähi- ja luomutuotteiden käytölle ammattikeittiöt ovat ilmoittaneet raaka-aineiden epätasaisen saatavuuden. Lisäksi useiden tuotteiden kohdalla jalostusaste on koettu liian alhaiseksi. Näitä epäkohtia voidaan poistaa edistämällä tuottajaryhmien perustamista.

Maatalouden tuottajajärjestötukea on maksettu tunnustetuille tuottajaryhmille vuodesta 1999 alkaen. Tukea maksetaan viiden vuoden ajan ryhmän tunnustamista seuraavasta tilikaudesta alkaen. Tuen maksamisen perustana ovat ryhmän perustamisesta ja hallinnollisesta toiminnasta johtuvat kustannukset. Viimeiset maksatukset tapahtuvat kuluvana vuonna. Tukea maksettiin aluksi EU-osarahoitteisena (1999—2001) ja sen jälkeen yksinomaan kansallisena. EU-osarahoitteisena tukea on maksettu noin 73 900 euroa ja kansallisena toistaiseksi noin 292 900 euroa. Avustusta on saanut yhdeksän tuottajaryhmää, joista seitsemän markkinoi perunaa ja kaksi luomuviljaa. Nykyisen tukijärjestelmän perusteella uusia tuettavia tuottajaryhmiä ei ole voinut tunnustaa enää 1999 jälkeen rahoituskauden 1995—1999 päätyttyä. EU:n valtiontukisäännökset olisivat mahdollistaneet vastaavan tuki-

järjestelmän käyttöön ottamisen kansallisena kuluvalla rahoituskaudella 2000—2006. Tukijärjestelmää ei ole kuitenkaan otettu käyttöön. Edellä esitetyillä perusteilla valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että lähi- ja luomutuotteiden käyttöä edistetään tuottajaryhmien perustamista kannustavilla toimenpiteillä.

Finfood Luomu hallinnoi valtion omistamaa Luomu-valvontamerkistää ja toimii koko luomuketjua ja sen markkinointia kehittävänä tahona maassamme. Finfood Luomu ja Luomukeittiökeskus ovat valtakunnallisia kehittäjäorganisaatioita, jotka kehittävät koko elintarvikeketjua pellolta pöytään. Luomukeittiökeskus on toiminut vuodesta 1999 Suomenjoella keskittyen ammattikeittiöiden, pienten elintarvike- ja matkailuyritysten sekä tukkukaupan ekoliiketoiminnan kehittämistehtäviin. Koska toimintaympäristö on muuttunut oleellisesti, Luomukeittiökeskuksen toiminta on ollut viime vuosina yhä enemmän lähiruoan käytön edistämistä.

Luomukeittiökeskus on suunnitellut ja toteuttanut vuodesta 2002 valtakunnallista Portaattaluomuun -ohjelmaa eduskunnan talousarvion lisäysmäärärahan (60 000 euroa/vuosi) turvin. Portaattaluomuun -ohjelman tarkoituksena on lisätä luomuraaka-aineiden käyttöä ammattikeittiöissä asteittain sekä keittiöiden opastaminen luomuvalvontaan liittymisessä.

Edellä esitettyyn viitaten valiokunta pitää tärkeänä, että Portaattaluomuun -ammattikeittiöohjelman toteuttamiseen osoitetaan valtion talousarviossa ainakin tämän vuoden tasoa vastaava määräraha.

4H-toiminta

4H-työn keskeisenä tavoitteena on nuorten yrittäjyyden ja työelämävalmiuksien edistäminen. Tätä tavoitetta edistetään harrastustoiminnan kautta 4H-kerhoissa monipuolisten yritystehtävien avulla, kouluttamalla nuoria erityyppisiin työtehtäviin ja työllistämällä nuoria erilaisissa palvelutehtävissä. Neuvontajärjestön tavoitteena on vastata suomalaisen yhteiskunnan keskeisiin haasteisiin pitämällä huolta siitä, että mah-

dollisimman monet työikäiset tulevaisuudessa-kin ovat sekä työkykyisiä että työhaluisia.

Valiokunta pitää tärkeänä, että valtion talousarviossa momentille 30.10.55 (valtionapu 4H-toimintaan) myönnetään tämän vuoden tasoa vastaava määräraha.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) Ruukin tutkimusaseman siemenperunatutkimuksen rahoitus

Valiokunta toteaa, että korkealaatuinen suomalainen siemenperunatuotanto omaa erinomaiset kilpailuedellytykset kansainvälisillä markkinoilla. Vastauksessaan (EV 101/2002 vp) hallituksen esitykseen Siemenperunakeskuksen muuttamiseen osakeyhtiöksi liittyväksi lainsäädännöksi (HE 70/2002 vp) eduskunta edellytti, että tuolloin Siemenperunakeskuksella ollut tehtävää tutkia ja kehittää korkealaatuisten siemenperunan tuotantotekniikkaa nimenomaan Suomen pohjoisiin oloihin sopivaksi tulee jatkaa MTT:n Ruukin tutkimusasemalla ja että valtion talousarviossa osoitetaan vuosittain perunanviljelyä koskevaan tutkimus- ja kehitystoimintaan riittävät määrärahat.

Maa- ja metsätalousvaliokunta otti lausunnossaan hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2005 (MmVL 16/2004 vp — HE 151/2004 vp) viimeksi kantaa tutkimusaseman siemenperunatutkimuksen rahoitukseen. Valiokunta katsoi tuolloin, että tutkimusaseman lisärahoitustarve 300 000 euroa siemenperunatutkimukseen tulee kattaa vuosittain valtion talousarvion momentille 30.21.21 osoitettavana lisämäärärahana. Lisämääräraha myönnettiin kuitenkin maa- ja metsätalousvaliokunnan esityksestä poiketen niin, että lisämääräraha oli suuruudeltaan 150 000 euroa ja se myönnettiin ainoastaan vuodeksi 2005.

Tutkimusasemalle siemenperunatutkimukseen myönnetty 150 000 euron lisämääräraha vuosiksi 2004 ja 2005 on mahdollistanut sen, että tutkimusasema on pystynyt käynnistämään yhdessä sidosryhmiensä kanssa "Agrobiotekniikka siemenperunatuotannossa" -tutkimusohjelman, joka on elinkeinolähtöistä ja poikkeusteellista niin soveltavaa kuin perustutkimusta-

kin sisältävä ohjelma. Ohjelman toteutukseen osallistuvat muun muassa Technopolis Oyj Bioforum, Helsingin, Oulun ja Turun yliopistot, VTT/Elektroniikka, tietyt MTT:n laitokset ja peruna-alan yritykset. Tutkimusohjelma koostuu noin 20 tutkimushankkeesta, joiden tavoitteena on tukea ja kehittää siemenperuna-alan kilpailukykyä, luoda siemenperuna-alalle pysyvä asiantuntijaverkosto ja osaamiskeskittymä sekä vahvistaa kansainvälistä tutkimus- ja liiketoimintaverkostoa.

Edellä esitettyyn viitaten valiokunta esittää uudelleen, että MTT:n Pohjois-Pohjanmaan tutkimusaseman lisärahoitustarve 300 000 euroa siemenperunatutkimukseen tulee kattaa vuosittain valtion talousarvion momentille 30.21.21 osoitettavana lisämäärärahana.

Vesihuoltotyöt

Ilmaston muuttuessa ja poikkeuksellisten vesiohjelmien yleistyessä tarve tulvariskien hallinnan, vesistörakenteiden kunnossapidon ja vesihuollon erityistilanteisiin varautumisen tukemiseen kasvaa. Vesivarojen käytön ja hoidon voimavaroja tuleekin suunnata toimenpiteisiin, joilla parannetaan varautumista suuriin tulviin erityisesti asutuksen suojaustason osalta. Myös vesistö- rakenteiden peruserävarustustoimenpiteiden tarve samoin kuin vesistöjen kunnostamistarve kasvavat.

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 103 §:n mukaan vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla syntyvät jätevedet on puhdistettava niin, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Valtioneuvoston asetuksella talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (542/2003) annetaan vähimmäisvaatimuksia jätevesien puhdistuksesta, jätevesijärjestelmien suunnittelusta ja rakentamisesta sekä käytöstä ja huollosta. Rakennettavien uusien ja tehostettavien vanhojen jätevesijärjestelmien on täytettävä asetuksen 542/2003 vaatimukset. Vanhoilla jätevesijärjestelmillä on kuitenkin siirtymäajat. Jätevesijärjestelmien on 1.1.2014 mennessä täytettävä puhdistusvaatimukset lukuun ottamatta tapauskohtaisesti voimassa olevia poikkeuksia. Haja-

asutusalueilla olevien asuinkiinteistöjen talous-jätevesijärjestelmien parantamiseen voi saada avustusta sosiaalisin perustein enintään 35 prosenttia. Avustusta voidaan myöntää tarvittavien viemärien sekä jätevesien ja jätteiden käsittelylaitteiden rakentamiseen sekä yhteiseen viemäriin liittymistä varten. Valiokunta pitää tärkeänä, että myös valtion toimenpitein helpotetaan haja-asutusalueilla siirtymistä jätevesijärjestelmiin, jotka täyttävät edellä selostetut puhdistusvaatimukset.

Valtion vuoden 2006 talousarvioesityksessä on luvun 30.50 Vesitalous määrärahoja yhteensä 26,768 miljoonaa euroa. Määrärahataso on 0,28 miljoonaa euroa eli 0,8 % pienempi kuin kuluvan vuoden talousarvion 26,986 miljoonaa euroa. Ympäristöministeriön pääluokkaan bud-

jetoituna on lisäksi vesivaratehtävien hoitoon tarvittavia määrärahoja noin 210 henkilötyövuotta vastaten noin 8 miljoonaa euroa alueellisten ympäristökeskusten toimintamenoissa ja noin 35 henkilötyövuotta vastaten noin 2,2 miljoonaa euroa Suomen ympäristökeskuksen toimintamenoissa.

Viitaten edellä esitettyyn valiokunta pitää tärkeänä, että luvun 30.50 määrärahan taso säilyy kuluvan vuoden tasolla.

Lausunto

Lausuntonaan maa- ja metsätalousvaliokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Sirkka-Liisa Anttila /kesk
vpj. Harry Wallin /sd
jäs. Nils-Anders Granvik /r
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd
Minna Lintonen /sd

Eero Lämsä /kesk
Erkki Pulliainen /vihr
Pekka Vilkuna /kesk
Lasse Virén /kok
vjäs. Kimmo Tiilikainen /kesk
Unto Valpas /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.